

SUN'IY INTELLEKT (SI) ASOSIDA KORXONA FAOLIYATINI OPTIMALLASHTIRISH

Axrorova Nilufar Imamnazarovna

*Samarqand davlat chet tillar instituti akademik litsey bosh o'qituvchisi e-mail:
axrorovanilufar80@gmail.com*

Annotatsiya: *Ushbu maqola sun'iy intellekt, SI rivojlanishiga olib kelgan ko'p omillar, sun'iyintellekt (SI) jarayonlarni avtomatlashtirish, qarorlar qabul qilishni yaxshilash va samaradorlikni oshirish uchun turli biznes faoliyatlarida qo'llanilishi haqida to'liq ma'lumot beradi. Maqolada korporativ operatsiyalarda SI dan foydalanishning bir qancha afzalliklarita'kidlangan. Maqolada SI korxonalariga ko'p foyda keltirishi mumkin bo'lsa-da, e'tiborga olinishi kerak bo'lgan bir qator qiyinchiliklar va kamchiliklari haqida fikrlar berilgan.*

Kalit so'zlar: *sun'iy intellekt, sun'iy intellekt tizimlari, ma'lumotlarni tahlil qilish, qonuniyatlarni aniqlash, prognoz qilish, avtomatlashtirish, qarorlar qabul qilish, biznes faoliyat, korporativ operatsiyalar, prognozli texnik xizmat, firibgarlikni aniqlash, korxonalar, ma'lumot, ma'lumotlar bazasi, xatolik.*

KIRISH

Sun'iy intellekt (SI) sohasi so'nggi yillarda keskin oshdi va odamlar boshqa yo'llar bilan qiladigan ba'zi faoliyatlarni inqiloblashtirdi. Umuman olganda, sun'iy intellekt kompyuter ilmining sohasi bo'lib, u odatda inson aql-zakovati talab qilinadigan vazifalarni bajara oladigan, masalan, o'rganish, muammolarni hal qilish va qaror qabul qilish kabi aqlli algoritmlar va mashinalarni yaratish orqali qiyinchiliklarni engillashtirishga qaratilgan.

Sun'iy intellektning maqsadi insonning kognitiv qobiliyatlarini takrorlay oladigan, ularga dunyo bilan o'zaro munosabatda bo'lish va odamlarga o'xshash tarzda qaror qabul qilish imkonini beradigan tizimlarni yaratishdir.

Bugungi kunda sun'iy intellekt keng ko'lamli ilovalarda, masalan, o'zini o'zi boshqaradigan avtomobillarda, tasvir va nutqni aniqlashda, chat botlarida va tavsiya qilish mexanizmlarida qo'llanilmoqda.

Sun'iy intellekt (SI) jarayonlarni avtomatlashtirish, qarorlar qabul qilishni yaxshilash va samaradorlikni oshirish uchun turli biznes faoliyatlarida qo'llanilishi mumkin.

Bundan tashqari, SI odatiy vazifalarni avtomatlashtirishi mumkin, bu esa inson tajribasini talab qiladigan murakkabroq vazifalarga e'tibor qaratish uchun inson resurslarini bo'shatadi.

Biroq, SI ni tadbirkorlik faoliyatiga tatbiq etish puxta rejalashtirishni, texnologiya va iste'dodlarga sarmoya kiritishni hamda axloqiy va ijtimoiy ta'sirlarni hisobga olishni talab qiladi.

Korxonalar uchun o'z ehtiyojlari va imkoniyatlarini baholash hamda texnologiya samarali va mas'uliyatli tarzda qo'llanilishini ta'minlash uchun sun'iy intellekt bo'yicha mutaxassislar bilan hamkorlik qilish muhim.

Metodologiya

Korporativ operatsiyalarda SI dan foydalanishning bir qancha afzalliklari bor, jumladan:

Samaradorlikni oshirish: SI takrorlanadigan vazifalarni avtomatlashtirishi va jarayonlarni soddalashtirishi, ularni bajarish uchun zarur bo'lgan vaqt va resurslarni qisqartirishi mumkin. Bu samaradorlik va mahsuldorlikni oshirishga, shuningdek, xarajatlarni tejashga olib kelishim mumkin.

Qaror qabul qilish osonlanishi. SI katta hajmdagi ma'lumotlarni tahlil qilishi va odamlar etishmasligi mumkin bo'lgan qonuniyat va tushunchalarni aniqlashi mumkin. Bu korxonalariga yaxshi ma'lumotga ega qarorlar qabul qilishda va samaraliroq strategiyalarni ishlab chiqishda yordam berishi mumkin.

Kengaytirilgan mijozlar tajribasi. SI mijozlar tajribasini shaxsiylashtirish, mijozlar so'rovlariga tezroq javob berish va mijozlar ehtiyojini qondirish uchun ishlatilishi mumkin. Bu korxonalariga o'z mijozlari bilan mustahkam aloqalar o'rnatish va brend obro'sini yaxshilashga yordam beradi.

Prognozli texnik xizmat: SI uskunani kuzatish va yuzaga kelishi mumkin bo'lgan muammolarni yuzaga kelishidan oldin aniqlash uchun ishlatilishi mumkin. Bu korxonalariga to'xtab qolishdan qochish va texnik xizmat ko'rsatish xarajatlarini kamaytirishga yordam beradi.

Firibgarlikni aniqlash. SI tranzaksiyalarni tahlil qilish va shubhali faoliyatni aniqlash uchun ishlatilishi mumkin, bu esa korxonalariga firibgarlikni aniqlash va oldini olishga yordam beradi.

Ta'minot zanjiri boshqaruvi takomillashtirilgan. SI ta'minot zanjiri jarayonlarini, jumladan, inventarizatsiyani boshqarish, talabni prognozlash va logistikani optimallashtirish uchun ishlatilishi mumkin. Bu korxonalariga xarajatlarni kamaytirish va samaradorlikni oshirishga yordam beradi.

Xodimlarning mahsuldorligini oshirish. SI takrorlanadigan, oddiy vazifalarni o'z zimmasiga olishi mumkin, bu esa xodimlarga ko'proq qimmatli vazifalarga e'tibor qaratishlari uchun vaqtni bo'shatish imkonini beradi. Bu xodimlarning qoniqish darajasini oshirishi va charchash xavfini kamaytirishi mumkin.

Hamkorlikni kuchaytirish. SI turli bo'limlar va jamoalar o'rtasidagi hamkorlikni osonlashtirishi, real vaqt rejimida muloqot qilish va ish oqimlarini tartibga solish imkonini beradi. Bu samaradorlikni oshirishga va qarorlarni tezroq qabul qilishga olib kelishi mumkin.

Innovatsiyalarni qo'llab-quvvatlash. SI korxonalariga innovatsiyalar uchun yangi imkoniyatlarni taqdim etishi mumkin, bu ularga yangi mahsulotlar, xizmatlar va biznes modellarini ishlab chiqish imkonini beradi. Bu korxonalariga raqobatchilardan oldinda qolishga va yangi daromad manbalarini yaratishga yordam beradi.

SI murakkab va zerikarli vazifalarni avtomatlashtirish uchun ishlatilishi mumkin, bu natijalarning aniqligi va izchilligini oshirishi mumkin. Bu xatolarni kamaytirishi va ish sifatini yaxshilashi mumkin, bu esa mijozlarning qoniqishi va sodiqligini oshirishga olib keladi.

SI turli sanoat va sektorlardagi korxonalarining noyob ehtiyojlari va muammolarini qondirish uchun moslashtirilishi mumkin. Korxonalar rivojlanishi va yangi muammolar paydo bo'lishi bilan, sun'iy intellekt ushbu o'zgaruvchan ehtiyojlarni qondirish uchun qayta konfiguratsiya qilinishi mumkin.

Biroq, korporativ operatsiyalarda sun'iy intellektdan foydalanishning afzalliklari xilma-xil va ahamiyatli bo'lib, samaradorlikni oshirish va qarorlar qabul qilishni yaxshilashdan tortib, mijozlar tajribasini yaxshilash va xarajatlarni tejashgacha. SI kuchidan foydalangan holda, korxonalar raqobatchilardan oldinda bo'lishlari, daromadlarini yaxshilashlariva mijozlariga yaxshi xizmatlarni taqdim etishlari mumkin. Sun'iy intellektni amalga oshirish qiyin bo'lishi mumkin bo'lsa-da, potentsial imtiyozlar uni bugungi dinamik va tez o'zgaruvchan biznes muhitida muvaffaqiyatga erishmoqchi bo'lgan korxonalar uchun muhim sarmoyaga aylantiradi.

Tadqiqot natijalari

Sun'iy intellektga haddan tashqari ishonish. Sun'iy intellekt tizimlariga haddan tashqari bog'liqlik bartaraf etish qiyin bo'lishi mumkin bo'lgan bog'liqliklarni keltiribchiqarishi mumkin va agar sun'iyintellekt tizimi ishlamay qolsa yoki buzilgan bo'lsa, korxonalar uzilishlarga duchor bo'lishi mumkin.

Madaniy va tashkiliy muammolar. SInni amalga oshirish madaniy va tashkiliy muammolarni keltirib chiqarishi mumkin, masalan, sun'iy intellekt tizimlari bilan almashtirilishidan qo'rqqan xodimlarning qarshiliklari yoki SI tashabbuslarini kengroq tashkiliy maqsadlarga moslashtirishdagi qiyinchiliklar.

SI tizimlari murakkab va tushunish qiyin bo'lishi mumkin, bu esa korxonalar uchun texnologiyani mijozlar yoki manfaatdor tomonlarga tushuntirishni qiyinlashtirishi mumkin.

Yuqorida biz biznesni yuritishda muhim bo'lgan tadbirkorlik faoliyatida sun'iy intellektdan foydalanishning ba'zi afzalliklarini ko'rib turganimizdek, e'tiborga olinishi kerak bo'lgan bir qator qiyinchiliklar va kamchiliklar ham mavjud. Biroq, korxonalar unumdorligini oshirish, puxta rejalashtirish va bajarishni talab qiladigan SInni muvaffaqiyatli amalga oshirish va optimallashtirish bo'lishi kerak. SInni samarali tatbiq etish va optimallashtirish uchun korxonalar ko'rishi mumkin bo'lgan ba'zi qadamlar:

Biznes maqsadlarini aniqlash. SI erishishga yordam beradigan biznes maqsadlarini aniqlash, masalan, mijozlarga xizmat ko'rsatishni yaxshilash, samaradorlikni oshirish yoki xarajatlarni kamaytirish.

Foydalanish holatlarini aniqlash. SI biznes maqsadlariga erishish uchun qo'llanilishi mumkin bo'lgan maxsus foydalanish holatlarini aniqlash. Ushbu foydalanish holatlari aniq, o'lchanadigan va biznes maqsadlariga mos kelishi kerak.

Ma'lumotlarniyig'ish va tayyorlash. SI algoritmlarini o'rgatish uchun zarur bo'lgan ma'lumotlarni to'plash va tayyorlash. Ushbu ma'lumotlar aniq, har tomonlama va muayyan foydalanish holatiga mos kelishi kerak.

Tegishli algoritmlarni tanlash. Muayyan foydalanish holati uchun mos SI algoritmlarini tanlash. Ko'p turli xil SI algoritmlari mavjud va bu vazifa uchun eng mosini tanlash muhimdir.

SI modelini ishlab chiqish va o'qitish. Tanlangan algoritmlar va tayyorlangan ma'lumotlardan foydalangan holda SI modelini ishlab chiqish va o'rgatish. Aniqlik va ishonchlilikni ta'minlash uchun modeliyetarli miqdordagi ma'lumotlardan foydalangan holda o'qitilishi kerak.

Integratsiya va joylashtirish. SI modelini mavjud biznes tizimlari bilan integratsiyalash va uni biznesning tegishlisohalarida joylashtirish. Bu mavjud jarayonlar va ish jarayonlarida sezilarli o'zgarishlarni talab qilishi mumkin.

Ishlashni monitoring qilish va optimallashtirish. Vaqt o'tishi bilan SI modelining ishlashini kuzatib boring va kerak bo'lganda optimallashtiring. Bu algoritmlarni noziksozlashni yoki modelni o'rgatish uchun ishlatiladigan ma'lumotlarni sozlashni o'z ichiga olishi mumkin.

Inson nazorati. SI modeli tegishli qarorlar qabul qilishini va kerak bo'lganda aralashishini ta'minlash uchun inson nazorati mavjudligini ta'minlash.

Uzluksiz o'rganish. SI modeli tomonidan yaratilgan ma'lumotlardan doimiy ravishda o'rganish va modelning kelajakdagi takrorlanishini yaxshilash uchun ushbu o'rganishdan foydalanish.

Muntazam baholash. SI modelining biznesmaqsadlariga javob berishda davom etishini ta'minlash va yaxshilash uchun yo'nalishlarni aniqlash uchun uning ishlashini muntazam ravishda baholash.

Ushbu muammolarni hal qilish orqali korxonalar Sining potentsial afzalliklarini maksimal darajada oshirishiva xavf va kamchiliklarni minimallashtirishi mumkin. Sun'iy intellektni inson tajribasi va mulohazalari o'rnini bosuvchi emas, balki inson imkoniyatlarini oshiruvchi va korxonalariga yaxshiroq qarorlar qabul qilish imkonini beradigan vosita sifatida ko'rish kerak.

Xulosa

SI bo'yicha kelajak istiqbollari istiqbolli, texnologiya bizning yashash va ishlash tarzimizni inqilob qilishga tayyor. Muammolar va hal qilinishi kerak bo'lgan mulohazalar mavjud bo'lsa-da, sun'iy intellektning potentsial foydalari kattava bu texnologiyaga sarmoya kiritgan korxonalar kelgusi yillarda katta foyda olishlari mumkin.

Sining biznes va jamiyat olamini o'zgartirish salohiyati juda katta va doimiy ravishda kengayib bormoqda. Sining afzalliklari juda ko'p, jumladan samaradorlik, mahsuldorlik va innovatsiyalar.

Zerikarli vazifalarni avtomatlashtirish, real vaqt rejimida tushuncha va bashoratlarni olish hamda mijozlar va xodimlar uchun shaxsiy tajriba yaratish qobiliyati korxonalar uchun o'yinni o'zgartiradi.

Bundan tashqari, korxonalar, shuningdek, sun'iy intellekt barchaga mos keladigan yechim emasligini hisobga olishlari kerak va korxonalar maksimal foyda olish uchun o'zlarining SI strategiyasini diqqat bilan rejalashtirishlari va amalga oshirishlari kerak.

Xulosa qilib aytganda, sun'iy intellekt korxonalar uchun ulkan imkoniyatlarni taqdim etsa-da, u diqqat bilan navigatsiya qilinishi kerak bo'lgan jiddiy muammolarni ham keltirib chiqaradi.

Ehtiyotkorlik bilan rejalashtirish, amalga oshirish va nazorat qilish bilan korxonalar o'z maqsadlariga erishish va tobora raqamli dunyoda raqobatdan oldinda qolish uchun sun'iy intellektdan samarali foydalanishlari mumkin.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO'YXATI:

1. Берджесс Э. Искусственный интеллект–для вашего бизнеса: Руководство по оценке и применению / Эндро Берджесс; Пер.с англ.-М.: Интеллектуальная Литература, 2021. 232 с

2. Таулли Т. Т23 Основы искусственного интеллекта: нетехническое введение: Пер. с англ.-СПб.: БХВ-Петербург, 2021.-288 с.: ил.

3. Ходжаева Дамира Фарходовна, Алиева Махсуда Халиловна, and Курбанова Шахноза Мавляновна. "Роль искусственного интеллекта в производстве". Наука, техника и образование, no. 4 (79), 2021, pp. 37-39.

4. F.U.Anarbaeva. Ta'lim jarayonini raqamlashtirishning asosiy xususiyatlari. Current Issues of Bio Economic sand Digitalization in the Sustainable Development of Regions.- 2022.-P.517-521.

5. Анарбаева, Ф. У., & Қораев, А. Ф. (2022). Таълим жараёнини рақамлаштириш. Та'лим va rivojlanish tahlili onlayn ilmiy jurnali, 2(7), 6-9.

6. Махмудов, А. Х., & Анарбаева, Ф. У. (2021). Рақамли таълимда педагогик технологияларни қўллаш имкониятлари. Development issues of innovative economy in the agricultural sector, 476.